

8. Sınıf Türkçe 1. Dönem 1. Yazılıya Hazırlık Soruları — Cevap Anahtarı

1. (10 puan) Modern toplum, bireye kendi yolunu çizme, kendi değerlerini oluşturma ve kendi mutluluğunu inşa etme özgürlüğünü vaat eder. Ancak bu vaat, çoğu zaman göz ardı edilen bir gerçeği de içinde barındırır: Bireyin bu özgürlüğü kullanabilmesi için, onu çevreleyen toplumsal yapının sunduğu güvenlik, düzen ve ortak değerler zeminine ihtiyaç duyar. Kendi 'ben'ini arayan insan, farkında olmadan, bu 'ben'i şekillendiren ve ona anlam katan kolektif bir 'biz'in ürünüdür. Bu bağlamda, bireysel başarı hikayeleri, aslında görünmez bir toplumsal desteğin ve ortak çabanın meyvesidir. Bu metinde vurgulanan temel çelişki aşağıdakilerden hangisidir?

C) Bireysel özgürlüğün, varlığını sürdürmek için toplumsal bağımlılığa ihtiyaç duyması. ✓

Çözüm: Metin, bireyin kendi yolunu çizme özgürlüğünün, aslında toplumsal yapının sunduğu güvenlik, düzen ve ortak değerler zeminine bağlı olduğunu belirtmektedir. Kendi 'ben'ini arayan insanın, bu 'ben'i şekillendiren kolektif bir 'biz'in ürünü olduğu ifade edilmektedir. Bu durum, bireysel özgürlüğün, paradoksal bir şekilde, varlığını sürdürmek ve anlam kazanmak için toplumsal bağımlılığa, yani 'biz'e ihtiyaç duyması çelişisini ortaya koyar. Diğer seçenekler metindeki bazı unsurları yansıtsa da, metnin derinlemesine vurguladığı temel çelişkiyi tam olarak ifade etmezler. A seçeneği kısıtlamadan bahsederken, metin daha çok bağımlılıktan söz eder. B seçeneği toplumsal düzeni engel olarak görürken, metin onu bir zemin olarak sunar. D seçeneği ise metnin ana fikrinden ziyade, bireylerin tutumuna dair bir çıkarımdır.

Kazanım: Metindeki temel çelişkiyi belirleme [\[Analiz\]](#)

2. (10 puan) Millî kültür, bir yandan geçmişin birikimini titizlikle muhafaza ederken, diğer yandan çağın gereklilikleri doğrultusunda kendini sürekli yeniden yorumlayan ve dönüştüren canlı bir organizmadır. Bu dinamik yapı, milletin kimliğini korurken aynı zamanda evrensel değerlerle etkileşimini de mümkün kılar. Bu metinde, millî kültürün 'canlı bir organizma' olarak nitelendirilmesinin temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kültürün, değişen koşullara uyum sağlayarak varlığını sürdürme yeteneğini vurgulamak. ✓

Çözüm: Metinde millî kültürün hem geçmişi koruduğu hem de kendini yeniden yorumlayıp dönüştürdüğü ifade edilmiştir. 'Canlı bir organizma' benzetmesi, kültürün bu adaptasyon yeteneğini ve sürekli değişim içinde varlığını sürdürmesini en iyi şekilde açıklar. B seçeneği, metindeki 'kimliğini korurken' ifadesiyle çelişir, çünkü yok olma ihtimali vurgulanmaz, aksine sürdürme yeteneği ön plandadır. C seçeneği, metindeki 'evrensel değerlerle etkileşimini de mümkün kılar' ifadesiyle çelişir, dış etkenlerden bağımsız değildir. D seçeneği, metinde bahsedilen 'millî kültür' kavramının özgünlüğünü ve dinamizmini yeterince kapsamaz, daha genel bir tanıma işaret eder. Dolayısıyla, en doğru ve kapsayıcı açıklama A seçeneğidir.

Kazanım: Metindeki benzetmenin amacını yorumlama [\[Anlama\]](#)

3. (10 puan) Bir insan ömrü, takvim yapraklarında akıp giden sayılardan ibaret değildir; o, anıların ördüğü, mekânların şekillendirdiği, beklentilerin renklendirdiği bir dokudur. Geçmişin gölgeleri, bugünün aynasında belirirken, gelecek ise henüz yazılmamış bir senaryo gibi zihnimizi meşgul eder. Asıl zaman, yaşadığımız anların yoğunluğunda gizlidir; bir anlık mutluluk, koca bir yılı unutturabilirken, bitmek bilmeyen bir bekleyiş, saatin akrep ve yelkovanını dondurabilir. Mekânlar ise bu dokunun desenleridir; her bir köşe, yaşanmışlıkların izlerini taşır ve zamanı kendi ritminde yeniden yorumlar.

Bu parçadan hareketle zaman ve mekân ilişkisi hakkında aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

D) Gelecek, geçmişin ve şimdinin mutlak bir tekrarı olarak kaçınılmaz bir döngü içindedir. ✓

Çözüm: Parçada zamanın algılanışının duygusal yoğunlukla ilişkili olduğu ('bir anlık mutluluk, koca bir yılı unutturabilirken, bitmek bilmeyen bir bekleyiş, saatin akrep ve yelkovanını dondurabilir') ve insan ömrünün kronolojik bir akıştan ziyade kişisel deneyimlerin toplamı olduğu ('anıların ördüğü, mekânların şekillendirdiği, beklentilerin renklendirdiği bir dokudur') açıkça belirtilmiştir. Mekânların da yaşanmışlıkları barındırarak zamanı farklı yorumladığı ('her bir köşe, yaşanmışlıkların izlerini taşır ve zamanı kendi ritminde yeniden yorumlar') ifade edilmiştir. Ancak, gelecek hakkında 'henüz yazılmamış bir senaryo gibi zihnimizi meşgul eder' denilerek belirsizliğine vurgu yapılmış, geçmişin ve şimdinin mutlak bir tekrarı olduğu veya kaçınılmaz bir döngü içinde olduğu yönünde bir çıkarım yapılamaz. Aksine, gelecek belirsiz ve yazılmamış bir senaryo olarak sunulmuştur. Bu nedenle D seçeneğine ulaşamaz.

Kazanım: Metindeki ana fikirleri ve destekleyici detayları ayırt etme, çıkarım yapma ve metinde bulunmayan yargıları tespit etme. [\[Analiz\]](#)

4. (10 puan) Bir şehrin sokaklarında yürürken, ayak izleriniz sadece bugünü değil, geçmişin sayısız adımlarını da takip eder. Her bir taş, unutulmuş anıların, yaşanmış sevinçlerin ve yitirilmiş hüznün sessiz tanığıdır. Mekân, yalnızca fiziksel bir konum değil, zamanın katmanlaştığı, hatıraların tortullaştığı bir bellektir. Çocukluğumuzun geçtiği bir evin duvarları, zamanla sadece yıpranmaz; aynı zamanda her bir çatlağında, her bir soluk renginde o günlerin kahkahalarını, fısıltılarını barındırır. Bu yüzden, gerçekte değişmeyen bir mekân bile, insanın zihninde zamanla dönüşür, farklı anlamlar kazanır. Geçmiş, mekânın dokusuna öyle işler ki, onu bugünden soyutlamak imkânsızlaşır; her an, bir önceki anın gölgesini taşır ve gelecek, bu birikimin üzerine inşa edilir. Bu metinde asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

B) İnsan belleği, mekânları geçmişle harmanlayarak onlara yeni anlamlar yükler ve bu da mekânın algısını değiştirir. ✓

Çözüm: Metin, mekânın sadece fiziksel bir konum olmadığını, aynı zamanda zamanın katmanlaştığı ve hatıraların tortullaştığı bir bellek olduğunu vurgulamaktadır. Çocukluğumuzun geçtiği bir evin duvarlarının zamanla yıpranmakla kalmayıp, o günlerin kahkahalarını ve fısıltılarını barındırdığı belirtilmiştir. Bu durum, değişmeyen bir mekânın bile insanın zihninde zamanla dönüşerek farklı anlamlar kazandığını göstermektedir. Dolayısıyla metin, insan belleğinin mekânları geçmişle harmanlayarak onlara yeni anlamlar yüklemesi ve bu durumun mekânın algısını değiştirmesi üzerine odaklanmaktadır. A seçeneği, mekânların fiziksel bozulmasına odaklansa da metnin ana fikri bu değildir. C seçeneği, anıların silinmesinden bahsederken metin tam tersine anıların mekâna işlendiğini belirtir. D seçeneği, mekânın değerini tarihî olaylara bağlasa da metin daha çok kişisel anılar ve belleğin mekân üzerindeki etkisine vurgu yapmaktadır. Bu nedenle doğru cevap B seçeneğidir.

Kazanım: Metnin ana fikrini belirleme [\[Anlama\]](#)

5. (10 puan) Eski bir saatin tıkırtısı gibiydi zaman, durmadan ilerleyen ama her vuruşunda geçmişin tozlu sayfalarını aralayan. Yıllar sonra döndüğüm bu şehir, sokakları, binaları ve hatta gökyüzüyle bana yabancıydı artık. Çocukluğumun geçtiği o parkın yerinde yükselen cam kuleler, sadece mimari bir değişim değil, aynı zamanda ruhumdaki bir boşluğu da işaret ediyordu. Hafızamdaki mekân, şimdiki mekânla çatışıyor, bu çatışma benliğimin de zamanla birlikte nasıl dönüştüğünü acı bir şekilde yüzüme vuruyordu. Her köşe başında, geçmişin hayaletleri ile bugünün somut gerçekliği arasında sıkışıp kalmıştım. Bu metinde, zaman ve mekân kavramlarının birey üzerindeki etkisiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

C) Bireyin hafızasındaki mekân, güncel gerçeklikle her zaman uyum içindedir. ✓

Çözüm: Metinde yazar, yıllar sonra döndüğü şehrin değiştiğini ve bu değişimin kendisinde bir boşluk yarattığını belirtmektedir. Çocukluğunun geçtiği parkın yerinde cam kulelerin yükselmesi, hafızasındaki mekân ile şimdiki mekânın çatıştığını açıkça ifade eder. Bu durum, 'hafızamdaki mekân, şimdiki mekânla çatışıyor' ifadesiyle doğrudan dile getirilmiştir. Dolayısıyla, bireyin hafızasındaki mekânın güncel gerçeklikle her zaman uyum içinde olduğu yargısına ulaşamaz; tam tersine, metin bu uyumsuzluğu vurgulamaktadır. Diğer şıklar metindeki ifadelerle örtüşmektedir: A şıkkı, 'ruhumdaki bir boşluğu da işaret ediyordu' ifadesiyle; B şıkkı, 'benliğimin de zamanla birlikte nasıl dönüştüğünü acı bir şekilde yüzüme vuruyordu' ifadesiyle; D şıkkı ise 'geçmişin hayaletleri ile bugünün somut gerçekliği arasında sıkışıp kalmıştım' ve 'bu çatışma benliğimin de zamanla birlikte nasıl dönüştüğünü acı bir şekilde yüzüme vuruyordu' ifadeleriyle desteklenmektedir.

Kazanım: Metindeki zaman ve mekân kavramlarının birey üzerindeki etkisini yorumlama ve çıkarım yapma [Analiz]

6. (10 puan) Bir grup gönüllü, sel felaketinden etkilenen bir köyde aylarca süren yardım çalışmalarına katılmıştır. Kendi işlerini ve ailelerini ikinci plana atarak, köy halkının yeniden evlerini inşa etmelerine ve hayatlarını düzene sokmalarına yardımcı olmuşlardır. Bu süreçte hiçbir karşılık beklememişlerdir.

Gönüllülerin bu davranışı, "erdemler" bağlamında en çok hangi kavramı örneklendirmektedir?

B) Özveri ✓

Çözüm: Gönüllülerin kendi kişisel çıkarlarını, işlerini ve ailelerini ikinci plana atarak, başkalarının iyiliği için uzun süre ve karşılık beklemeden çaba göstermeleri, 'özveri' erdemini en iyi şekilde örneklendirmektedir. Özveri, kişinin kendi istek ve ihtiyaçlarından feragat ederek başkaları için fedakarlıkta bulunmasıdır. 'Sorumluluk' da bu davranışın bir parçası olabilir, ancak kendi hayatlarından bu denli feragat etmeleri, sorumluluğun ötesinde bir 'özveri' göstergesidir.

Kazanım: Metindeki durumu en iyi açıklayan erdem kavramını belirleme [Anlama]

7. (10 puan) Yazar, 'O kasaba, sadece bir yer değil, aynı zamanda yaşanmışlıkların, unutulmuş sevinçlerin ve bastırılmış kederlerin toplandığı bir zaman kapsülüydü,' derken, 'mekân' ve 'zaman' kavramlarına nasıl bir işlev yüklemektedir?

B) Mekânı, geçmişin izlerini taşıyan, anıları ve duyguları barındıran soyut bir bellek alanı; zamanı ise bu belleği oluşturan ve koruyan bir boyut olarak kullanmaktadır. ✓

Çözüm: Yazarın 'zaman kapsülü' benzetmesi, kasabanın (mekânın) sadece fiziksel bir yer olmadığını, aynı zamanda geçmişteki yaşanmışlıkları, anıları ve duyguları (zamanı) içinde barındıran, koruyan soyut bir bellek alanı olduğunu ifade eder. Bu durumda zaman, bu belleği oluşturan ve mekânla iç içe geçen bir boyut olarak işlev görür.

Kazanım: Metindeki soyut kavramların işlevini yorumlama [Analiz]

8. (10 puan) Bir erdemın gerçek değeri, sadece varlığında değil, aynı zamanda doğru yerde, doğru zamanda ve doğru de kullanılışında yatar. Örneğin, cesaret, sz bir pervasızlığa dönüştüğünde felaketlere yol açabilir. Cömertlik, sınır tanımadığında israfa, hatta başkalarının sorumluluklarını üstlenmeye kadar varabilir ki bu da ne verene ne alana fayda sağlar. Dürüstlük, incelikten yoksun olduğunda acımasız bir yargı aracına dönüşebilir. Bu bağlamda, erdemler ancak bilgelikle harmanlandığında gerçek anlamda yapıcı bir g hline gelir; aksi takdirde kendi gölgesini yaratır ve amaçladığı iyiliğin aksine zarara yol açabilir.

Bu metinde vurgulanan düşünceyi en iyi yansıtan ifade aşağıdakilerden hangisidir?

B) Bir erdemın aşırıya kaçması veya yanlış bağlamda kullanılması, onu bir kusura dönüştürebilir. ✓

zm: Metin, erdemlerin tek başına yeterli olmadığını, doğru l ve bağlamda kullanılmadığında olumsuz sonuçlara yol açabileceğini vurgulamaktadır. Cesaretin pervasızlığa, cömertliğin israfa, dürüstlüğün acımasızlığa dönüşebileceği örnekleriyle bu durum açıklanmıştır. Bu nedenle, bir erdemın aşırıya kaçması veya yanlış kullanılması durumunda bir kusura dönüşebileceği fikri, metnin ana düşüncesini en iyi yansıtır. A seçeneği metindeki 'kendi gölgesini yaratır ve amaçladığı iyiliğin aksine zarara yol açabilir' ifadesiyle çelişir. C seçeneği, bilgelikle harmanlanmanın önemini vurgulasa da, bilgelik olmadan erdemden hiç söz edilemeyeceği gibi katı bir n koşuldan bahsetmemektedir; daha çok erdemın 'yapıcı bir g hline gelmesi' için bilgelik gerektiğini belirtir. D seçeneği ise metinde böyle bir karşılaştırma veya nceliklendirme yapılmamıştır.

Kazanım: Metindeki ana düşünceyi belirleme ve yorumlama [\[Anlama\]](#)

9. (10 puan) 'Toplum, bireyin davranışlarını belirli kurallar ve beklentiler çerçevesinde şekillendirir. Ancak birey, bu kuralları sorgulama ve kendi özgün kimliğini oluşturma potansiyeline sahiptir. Toplumsal uyum ile bireysel özgürlük arasındaki denge, sağlıklı bir toplumun temelini oluşturur.'

Bu parçadan hareketle, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

B) Toplumsal uyum, bireysel özgürlükten tamamen bağımsız bir kavramdır. ✓

zm: Parçada 'Toplumsal uyum ile bireysel özgürlük arasındaki denge, sağlıklı bir toplumun temelini oluşturur' ifadesi, bu iki kavramın birbiriyle ilişkili olduğunu ve sağlıklı bir toplum için dengede olmaları gerektiğini açıkça belirtir. Bu nedenle, 'tamamen bağımsız' olduğu yargısına ulaşılamaz. Diğer seçenekler parçadaki ifadelerle doğrudan veya dolaylı olarak desteklenmektedir.

Kazanım: Metindeki ana fikirleri ve destekleyici detayları ayırt etme [\[Analiz\]](#)

10. (10 puan) Evren, milyarlarca galaksiden oluşan devasa bir yapıdır. Her galaksi, milyarlarca yıldız, gezegen, gaz ve toz bulutunu barındırır. Bu yapılar, kütle çekimi sayesinde bir arada durur ve sürekli hareket hlindedir. Evrenin sürekli genişlediği ve yeni yıldızların oluştuğu bilinmektedir. Ancak evrenin tam olarak ne zaman ve nasıl sona ereceği hl bilim insanları tarafından araştırılan bir konudur. Bu metinden hareketle, evrenle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

C) Evrendeki tüm yapılar kütle çekimi etkisiyle bir arada bulunur. ✓

zm: Metinde 'Bu yapılar, kütle çekimi sayesinde bir arada durur ve sürekli hareket hlindedir.' ifadesi geçmektedir. Bu ifade, C seçeneğinde belirtilen 'Evrendeki tüm yapılar kütle çekimi etkisiyle bir arada bulunur.' yargısını doğrudan desteklemektedir. A seçeneği yanlıştır çünkü metin 'Evrenin tam olarak ne zaman ve nasıl sona ereceği hl bilim insanları tarafından araştırılan bir konudur.' diyerek tüm bilgilerin kesinleşmediğini belirtir. B seçeneği yanlıştır çünkü metin galaksilerin yıldız, gezegen, gaz ve toz bulutlarını barındırdığını söyler. D seçeneği yanlıştır çünkü metin 'Evrenin sürekli genişlediği' bilgisini vermektedir.

Kazanım: Metinden ıkarım yapma ve bilgiyi doğrulama [\[Anlama\]](#)

Belirtke Tablosu

Konu	Anlama	Analiz	Toplam
Birey ve Toplum		2	2
Millî Kùltürümüz	1		1
Zaman ve Mekân	1	3	4
Erdemler	2		2
Doğa ve Evren	1		1
Toplam	5	5	10

Kapsanan kazanımlar

- Metindeki temel çelişkiyi belirleme
- Metindeki benzetmenin amacını yorumlama
- Metindeki ana fikirleri ve destekleyici detayları ayırt etme, çıkarım yapma ve metinde bulunmayan yargıları tespit etme.
- Metnin ana fikrini belirleme
- Metindeki zaman ve mekân kavramlarının birey üzerindeki etkisini yorumlama ve çıkarım yapma
- Metindeki durumu en iyi açıklayan erdem kavramını belirleme
- Metindeki soyut kavramların işlevini yorumlama
- Metindeki ana düşünceyi belirleme ve yorumlama
- Metindeki ana fikirleri ve destekleyici detayları ayırt etme
- Metinden çıkarım yapma ve bilgiyi doğrulama